

Syniadau sydyn Pontio

Annwyl CADY,

Ar yr adeg hon o ansicrwydd gall llawer o rieni a disgyblion fod yn pendroni am drosglwyddo i ddosbarthiadau, ysgolion a cholegau newydd heb y cyfleoedd arferol i gymryd rhan mewn gweithgareddau pontio. Yn yr adnodd hwn rydym wedi coladu ychydig o syniadau y gellid eu casglu mewn pecyn i helpu i leddfu pryderon a chynnig cefnogaeth yn ystod y broses hon. Gobeithio y bydd yn ddefnyddiol i chi. Diolch,

Tîm Cynhwysiant Anghenion Dysgu Ychwanegol

Syniadau pontio – Iaith, lleferydd a chyfathrebu/ASA

Tynnwch luniau i greu Pwynt pwer i labelu ardaloedd o amgylch yr ysgol.

Creu ffilm fer o ardaloedd ysgol e.e. ffreutur, neuadd, ystafelloedd dosbarth ac ati.

Copi o'r fwydlen newydd

Creu poster staff - gan gynnwys staff allweddol gyda'u llun, enw a phwnc

Creu Stori Gymdeithasol am gynnwys eu diwrnod cyntaf yn ôl yn yr ysgol

Cyflwyniad i glybiau a gweithgareddau allgyrsiol

Poster o reolau'r ysgol gyda lluniau i gefnogi'r ystyr

Aelodau allweddol o staff yn creu fideos i gyflwyno eu hunain e.e. tiwtoriaid dosbarth, cynorthwydd dysgu.

Proffiliau un
dudalen
wedi'u
diweddarau

Esiampl o
diwrnod yn yr
ysgol.

Prospectws ysgol
yn cynnwys
gwybodaeth
perthnasol

Gwybodaeth am y
daith ysgol e.e.
gwybodaeth am
arosfannau bysiau,
sut olwg sydd ar fws,
pwy fydd yno, amser
y byddan nhw'n cael
eu codi

Gwybodaeth neu
cyflwyniad byr i
ystyr pob pwnc
a'r fath o bynciau
y maen nhw'n eu
cynnwys

Copi o amserlen
yr ysgol ac
esboniad o'r hyn
y mae'r pynciau
/ llythrennau yn
sefyll amdano.

Map yr ysgol

Gweithgareddau
trafod - beth
fydd yn aros yr
un peth / beth
fydd yn newid?

Lluniau o'r wisg
ysgol a'r cit YC a
ble i brynu.

Pontio ar gyfer disgyblion ag Anghenion Cynefino

Fel arfer bydd disgyblion â nam ar eu golwg yn dilyn rhaglen hyfforddi Cynefino a derbyn mewnbwn unigol gan yr Arbenigwr Cynefino yn ystod tymor yr haf i gefnogi trosglwyddo. Bydd yr Arbenigwr Cynefino yn gweithio trwy lyfrau pontio ac yn datblygu proffesiâu gweld gyda'r disgybl. Bydda hwn ar gael i'w rannu gyda'r holl athrawon a staff cymorth newydd.

Mae'r Arbenigwr Cynefino yn ymweld â campws yr ysgol newydd gyda'r disgybl i ddatblygu sgiliau cyfeiriadedd. Mae hyn yn cynnwys gweithio ar lwybrau, nodi tirnodau, cyrchu pob ardal o amgylch y campws - y tu mewn a'r tu allan, ac ymgyswrtio â chynllun yr amgylchedd newydd.

Mae'r Arbenigwr Cynefino yn arsylwi ar y disgybl yn teithio/symud ac yn cynnal archwiliad amgylcheddol. Bydd unrhyw faterion mynediad yn cael eu nodi a gellir argymhell addasiadau i wella'r amgylchedd.

****Oherwydd y cyfyngiadau cyfredol, bydd cefnogaeth adfer ac ymweliadau campws yn ailddechrau pan fydd ysgolion yn cael eu hailagor i'r disgyblion.***

Helen Thomas/ Karen Hooper

Arbenigwr Cynefino

helen.thomas2@swansea.gov.uk / karen.hooper@swansea.gov.uk

Pontio ar gyfer disgyblion â Nam ar eu Golwg

Edrychwch ar yr adnoddau pontio generig sydd ar gael a allai fod yn addas ar gyfer disgyblion nam ar eu golwg. Yn ogystal, gwelwch isod rai syniadau a strategaethau defnyddiol.

- Defnyddiwch enw'r disgybl a byddwch yn ymwybodol efallai na fydd y disgybl yn nodi mynegiant wynebol, iaith y corff a chliwiau gweledol eraill.
- Annog defnyddio sbectol ac unrhyw gymhorthion golwg eraill.
- Seddwch y disgybl yn agos at, ac yn wynebu'r bwrdd, cefn at y ffenestr. Ceisiwch osgoi llewyrch ar y bwrdd. Defnyddiwch bleindiau yn ôl yr angen.
- Rhowch gopi unigol o waith os oes angen.
- Darparwch deunyddiau dysgu mewn print maint priodol (gan gynnwys y print chwyddedig ar gyfer y Profion Darllen a Rhifedd Cenedlaethol) a hefyd deunyddiau clir heb ormod ar yr un tudalen.
- Defnyddiwch Rhannu Llyfr RNIB sef adnodd ar-lein am ddim i ddarparu deunyddiau cwricwlwm hygyrch. Dylai'r disgybl gael ei gopi unigol ei hun o'r deunyddiau dysgu.
- Caniatewch amser ychwanegol (25%) ar gyfer arholiadau mewnol ac allanol, asesiadau, darllen a thasgau eraill sy'n gofyn llawer yn weledol, gan gynnwys y Profion Darllen a Rhifedd Cenedlaethol. (pan fo'n briodol)
- Rhaid i'r holl staff fod yn ymwybodol o gyflwr gweledol a goblygiadau addysgol y disgybl. Anogwch y disgybl i rannu'r hyn sy'n gweithio'n dda / ddim yn gweithio.
- Trafodwch anghenion gweledol y disgybl gyda'r athrawes arbenigol nam ar eu golwg.

Pontio i Blant Byddar

Oherwydd y sefyllfa bresennol, dyma rai syniadau, adnoddau a phethau i feddwl amdanynt wrth i chi edrych ar y newid i'r ysgol uwchradd i'ch disgyblion byddar.

- Lle bynnag y bo hynny'n bosibl, bydd cefnogaeth weledol yn ddefnyddiol iawn (lluniau, fideo, laith Arwyddion Prydain (BSL) - gallai hyn gynnwys "taith" weledol o'r ysgol, lluniau staff neu fideos rhagarweiniol (yn enwedig staff cymorth fel cynorthwydd dysgu neu Cyfathrebwyr IAP, ac amserlen weledol y diwrnod ysgol).
- Sicrhewch fod is-deitlau ar gael ar gyfer unrhyw ddeunydd fideo yn ystod y cyfnod pontio, gwasanaethau, neu yn y dosbarth.
- Os yw'r disgybl byddar yn defnyddio IAP, gellid defnyddio lluniau o arwyddion o amgylch yr ysgol / ystafell ddosbarth fel sy'n briodol.

Dyma rai adnoddau i staff ymgyswrtu ag ymwybyddiaeth fyddar a gwybodaeth allweddol arall:

- Dogfen ymwybyddiaeth fyddar: <https://www.twinkl.co.uk/resource/t-t-252076-deaf-awareness-week-powerpoint>
- Efelychiad colli clyw: <https://youtu.be/U6HXgFvRgcA>

Os ydy'r disgybl byddar yn defnyddio IAP, byddai'n ddefnyddiol iawn i'r staff ddysgu rhai arwyddion sylfaenol. Dyma rai adnoddau:

- RAD – BSL Cyfarchion <https://youtu.be/snCLCVZF7Xw>
- "Sign BSL" Gallwch lawrlwytho'r app fan hyn <https://www.signbsl.com>

Strategaethau dosbarth i gefnogi disgybl Byddar

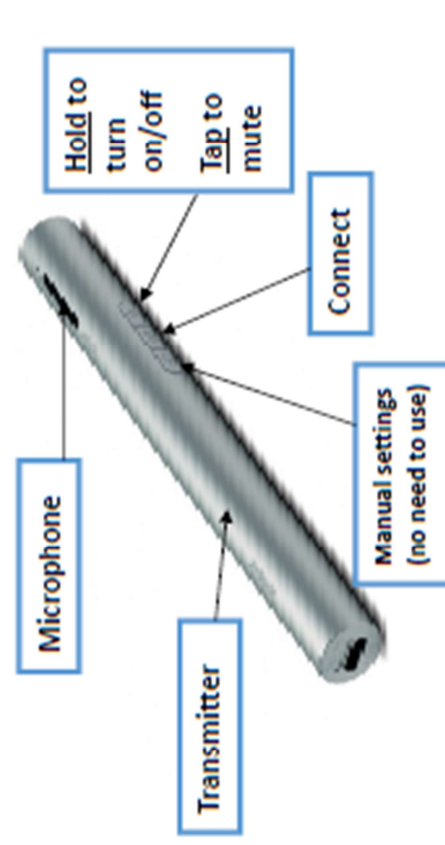
- Edrychwch arna i pan fyddwch chi'n siarad er mwyn i mi allu darllen gwefusau a gweld eich ymadroddion. Os nad wyf yn edrych arnoch chi, byddaf yn cam-glywed.
- Mae angen i mi eistedd i ffwrdd o sŵn
- Dwi angen i chi ysgrifennu geiriau neu ymadroddion allweddol ar y bwrdd.
- Dwi angen lluniau i'm helpu i ddeall geiriau newydd.
- Mewn trafodaethau ailadroddwch yr hyn y mae disgyblion eraill yn ei ddweud.
- Dwi angen is-deitlau ar gyfer fideos.
- Ni allaf ysgrifennu a gwrando ar yr un pryd.
- Gwiriwch fy mod wedi deall eich cyfarwyddyd cyn i mi ddechrau'r dasg.
- Dwi angen manylion gwaith cartref wedi'u hysgrifennu ar fy nghyfer neu wirio fy mod i wedi'u recordio'n gywir.
- Efallai y bydd arnaf angen i chi ddefnyddio cymorth radio fel y gallaf eich clywed yn gliriach.
- Os oes gen i Gyfathrebwr IAP, mae angen i mi eich gweld chi a'r cyfathrebwr yn glir.
- Efallai y byddaf yn cael trafferth clywed synau / clychau yn ystod y dydd, felly efallai y bydd angen i mi fy annog pan ddaw'n amser symud i'r wers nesaf.

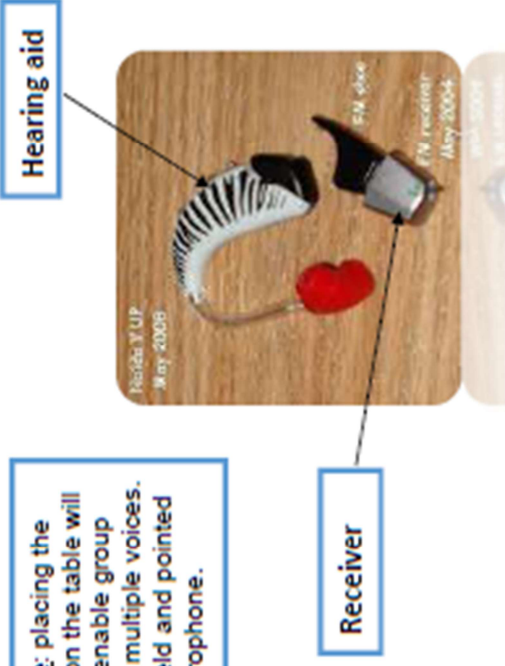
Roger Pen

Using the radio aid

- Hold the top power button to turn on the transmitter then press the connect button.
 - the light should be **green**.
 - if the light is **red**, check that the receivers are connected properly.
- Hang the transmitter around your neck.
- Make sure the microphone is not knocking against any clothing or jewellery.
- Tap the power button to mute transmitter (the light will turn **purple**):
 - If you shout briefly.
 - If you are having a brief conversation.
 - that a deaf child does not need to hear.
- Turn off the transmitter:
 - If you are leaving the classroom.
 - If the transmitter will not be used for a longer period of time (lunch or break time).
- Do not let the microphone or transmitter get wet.
- Make sure to plug in the transmitter overnight to charge.

Added Feature: placing the Transmitter flat on the table will automatically enable group mode, picking up multiple voices. It can also be held and pointed like a microphone.

Roger Touchscreen

Using the radio aid

- Press and hold the on/off button - light should blink green. Press briefly to sleep/wake the screen.
- Press the connect icon – it should say on the screen that it's connected.
- Hang the transmitter around your neck with the microphone about 20cm below your mouth, making sure it isn't knocking against any clothing or jewellery.
- Mute transmitter (the light will flash red)
-if you shout briefly
- Or if you are having a *brief conversation that a deaf child does not need to hear.*
- Turn off the transmitter
-if you are leaving the classroom
-if you are having a *longer conversation that the deaf child does not need to hear.*
- Do not let the microphone or transmitter get wet.
- Make sure to plug in the transmitter overnight to charge

Syniadau sydyn i gefnogi plant ag Anawsterau Corfforol a Chymhleth / Cymhleth a Penodol

✓ **A yw'r holl waith papur perthnasol yn gyfredol ac wedi'i drosglwyddo i staff newydd cyn i'r dysgwr ddechrau? Er enghraifft:**

- Cynllun gofal iechyd.
- Cynllun Trin â Llaw / asesiad risg.
- Cynllun gofal personol / toiled.
- Cynllun bwydo.
- Asesiad risg iechyd a diogelwch, e.e. hygyrchedd / ymddygiadau anniogel. PEEP (cynllun gwacáu brys personol).

✓ **A oes angen unrhyw hyfforddiant ar staff cyn i'r dysgwr ddechrau? Er enghraifft:**

- Trin â llaw - i gefnogi plentyn ag anawsterau corfforol yn ddiogel.
- Hyfforddiant ymwybyddiaeth epilepsi.
- Hyfforddiant dysphasia.
- Hyfforddiant Epi-pen.
- Hyfforddiant porthiant PEG.
- Cyngor / arweiniad gan Ffisiotherapydd / Therapyddion Galwedigaethol?

✓ **A yw'r cyfleusterau toiled presennol yn gallu diwallu anghenion gofal personol y dysgwyr? Er enghraifft:**

- Oes angen toiled anabl ar y dysgwr sy'n ddigon mawr i gynnwys gwely sy'n newid, teclyn codi, dau aelod o staff a chadair olwyn?
- Oes angen toiled hunan-lanhau ar y dysgwr?
- Oes gan yr ysgol gyflenwad o offer amddiffynnol personol e.e. ffedogau a menig i staff eu gwisgo wrth gefnogi anghenion gofal personol y dysgwyr?
- A fydd angen cefnogaeth / amser / lle ychwanegol ar y dysgwr wrth wisgo / dadwisgo ar gyfer YC?
- Oes cyfleusterau newid hygyrch i'r dysgwr gan yr ystafelloedd newid YC prif ffrwd?

✓ **A yw'r amgylchedd ffisegol yn addas i'r dysgwr? Er enghraifft:**

- Gall y dysgwr fynd i mewn / allan yn ddiogel gyda'i gyfoedion?
- Oes rampiau / canllawiau wedi'u gosod yn ddigonol lle bo angen?
- Gall y dysgwr cyrraedd pob rhan o'r ysgol ar hyn o bryd?
- Oes digon o le ym mhob ystafell ddosbarth i'r dysgwr ddod o hyd i'w sedd yn annibynnol a symud lle bo hynny'n bosibl?
- A yw'r ffreutur yn hygyrch? A yw byrddau'r ffreutur yn hygyrch?
- Ydy'r dysgwr yn gallu cario ei fag o gwmpas trwy'r dydd yn yr uwchradd neu a oes angen lle arno i adael rhai ffeiliau / llyfrau?
- Ydy'r cadeiriau yn y dosbarth yn addas i'r dysgwr e.e. Ydy traed nhw'n gallu gyrraedd y llawr neu a oes angen troedyn arnyn nhw?
- Oes angen cefnogaeth gefn / breichiau cefnogol ar eu cadair?
- Oes angen lle ychwanegol ar gyfer eu cadair eu hunain?
- Oes angen lifft ar y dysgwr? Oes digon o allweddi lifft?
- Bydd angen amser ychwanegol ar y dysgwr i drosglwyddo rhwng dosbarthiadau?
- Oes cadeiriau gwag yn eu lle os bydd y dysgwr ag anawsterau corfforol yn cyrchu gwersi i fyny'r grisiau
- Oes angen trafod / cynllunio unrhyw addasiadau corfforol cyn i'r dysgwr ddechrau?

✓ **Syniadau i gefnogi staff o bell yn ystod Covid-19:**

- A oes dyddiad wedi'i nodi i gyflenwi unrhyw offer arbenigol, e.e. ffrâm sefyll, cadeirydd arbenigol, ac ati i'r ysgol newydd?
- Ydy'r staff yn gyfarwydd â'r offer neu oes angen hyfforddiant arnynt? E.e. hyfforddiant trin â llaw cyn defnyddio unrhyw offer codi neu hyfforddiant penodol gan Therapyddion Galwedigaethol cyn defnyddio unrhyw gadeiriau / fframiau cerdded / fframiau sefyll arbenigol.
- Galwad fideo anffurfiol rhwng staff arferol a newydd yn arddangos ac yn trafod unrhyw offer arbenigol, fel offer uwchben neu ddesg ar oledf, offer TG arbenigol, cymhorthion cyfathrebu y mae'r dysgwr yn defnyddio.

✓ **Syniadau eraill:**

- Fideo gan athro dosbarth newydd / tiwtor TA / Ffurflen yn cyflwyno'u hunain ac yn dweud eu bod yn edrych ymlaen at ddod i'w hadnabod pan fydd ysgolion yn agor.
- Fideo o'r amgylchedd ffisegol, yn canolbwyntio'n benodol ar fynediad (yn enwedig i ddysgwyr ag anawsterau corfforol cymhleth) i mewn / allan o'r ysgol ac i mewn i'w hystafelloedd dosbarth / ffreutur / iard ysgol / toiled ac ati.
- Cynorthwydd dysgu newydd yn cwblhau proffil un dudalen ohonynt eu hunain er mwyn i'r dysgwr ddod i'w adnabod.
- Gall y dysgwr anfon rhestr o gwestiynau at staff newydd trwy CADY i staff newydd eu hateb i dawelu eu meddwl a helpu i'w paratoi ar gyfer eu hamgylchedd newydd, trwy blatfform ar-lein neu fideo, e.e. fflip grid ar hwb.

Wefanau defnyddiol:	
https://www.drumbeatasd.org/attachments/download.asp?file=315&type=pdf	Cefnogi trawsnewidiadau o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd i ddisgyblion ar y Sbectrwm Awtistiaeth.
https://www.autism.org.uk/professionals/teachers/transition-tips.asp	Wefan Cymdeithas Cenedlaethol Awtistiaeth
https://www.bbc.co.uk/bitesize/tags/zh4wy9q/starting-secondary-school/1	BBC Bitesize dechrau ysgol uwchradd
https://www.boxofideas.org/ideas/practical-skills-in-education/primary-school-2/transition-from-primary-to-secondary-school/	Syniadau ymarefrol i bontio
https://www.twinkl.co.uk/resources/asn-class-management-scotland-cfe/transition-asn-scotland-cfe/primary-to-secondary-transition-asn-scotland-cfe	Twinkl – Pontio o'r gynradd i'r uwchradd
https://www.twinkl.co.uk/resource/t-tp-365-my-starting-school-checklist	Twinkl – Dechrau ysgol
https://search3.openobjects.com/mediamanager/sefton/fsd/files/moving to a new class tips for schools and parents carers.pdf	Symud i ddosbarth newydd
https://search3.openobjects.com/mediamanager/sefton/fsd/files/primary transition to a new class booklet.pdf	Symud i ddosbarth newydd
https://www.valeofglamorgan.gov.uk/Documents/Living/Social%20Care/Disability/Autism%20Resources/Oh%20no%20not%20big%20school.pdf	O na! Nid yr ysgol fawr! Gwybodaeth a Syniadau i Bawb sy'n Ymwneud â Chynllunio Pontio ar gyfer Pobl Ifanc ag Anhwylderau Sbectrwm Awtistiaeth sy'n Symud i'r Ysgol Uwchradd

